

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.016.03.2016
P/16/079

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/079 – Wpływ realizacji programu „MALUCH” na zwiększenie aktywności zawodowej rodziców i opiekunów dzieci
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Antoni Radzięta, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LKR/89/2016 z 12 sierpnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Radgoszczy, Pl. Św. Kazimierza 7-8, 33-207 Radgoszcz ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Lupa, Wójt Gminy Radgoszcz ² (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W 2014 r.⁴ Gmina Radgoszcz⁵ realizowała moduł II programu *MALUCH*, w ramach którego oddała do użytku nowo wybudowany żłobek z 57 miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Od września 2014 r. umożliwiono wszystkim chętnym rodzicom i opiekunom umieszczanie dzieci w Żłobku Publicznym w Radgoszczy⁶, zaspokajając w pełni ich potrzeby oraz przyczyniając się do umożliwienia zwiększenia ich aktywności zawodowej. W okresie od uruchomienia Żłobka do czasu kontroli NIK liczba dzieci korzystających z opieki w jednym czasie była mniejsza od liczby przygotowanych miejsc. Jednak w wyniku prowadzonych działań informacyjnych systematycznie rosła.

Gmina osiągnęła cel zakładany przed utworzeniem miejsc opieki nad małymi dziećmi, tj. ułatwienie matkom powrotu do pracy zawodowej, umożliwienie podjęcia nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz ułatwienie rolnikom pracy we własnych gospodarstwach. Spośród 49 rodzin, których dzieci uczęszczały do Żłobka, w 29 przypadkach obydwój rodzice pracowali, a tylko pięcioro zarejestrowanych było jako bezrobotni w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej⁷.

Należy także dodać, że w wyniku zorganizowania Żłobka powstało 11 nowych miejsc pracy. Do nieprawidłowości należy zaliczyć:

- nieopracowanie przez Gminę trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, co stanowiło naruszenie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁸;
- brak aktualnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy, pomimo że do jej opracowania zobowiązywał art. 16b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁹

¹ Dalej: *Urząd*.

² Dalej: *Wójt*.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

⁴ Okres objęty kontrolą – lata 2013-2016 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych).

⁵ Dalej: *Gmina*.

⁶ Dalej: *Żłobek*.

⁷ Dalej: *PUP*.

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 575 ze zm. – dalej: *ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

⁹ Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm. – dalej: *ustawa o pomocy społecznej*.

Gmina nie określiła także mechanizmów kontrolnych w ramach procesu realizacji programu *MALUCH*, w tym mierników wykonania celu odnoszącego się do aktywizacji zawodowej rodziców dzieci korzystających ze Żłobka, co przyczyniło się do braku wiedzy w zakresie aktywizacji zawodowej 47 rodziców. Dopiero informacja uzyskana z PUP w trakcie kontroli NIK pozwoliła na ocenę realizacji zakładanego celu programu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Określanie potrzeb w zakresie zapewnienia miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

1. Rada Gminy uchwaliła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2015¹⁰. Na kolejne lata strategii takiej nie przyjęto. W Strategii określono m.in.:

- problemy społeczne na terenie Gminy, do których zaliczono m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i bezrobocie,
- słabe strony, do których zaliczono m.in. niewystarczające wywiązywanie się rodziców ze swoich zadań opiekuńczych i wychowawczych, słabą bazę lokalową oraz brak placówek opiekuńczo-wychowawczych – wsparcia dziennego,
- cele Strategii, w tym cel główny do którego zaliczono (jako cel pośredni) opracowanie i wdrażanie programu pomocy dziecku i rodzinie,

ale nie przewidziano działań na rzecz opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wspierania aktywności zawodowej rodziców i opiekunów tych dzieci.

Wykonanie uchwały Rada Gminy powierzyła Wójtowi. Do czasu niniejszej kontroli nie opracowano programu pomocy dziecku i rodzinie na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 5-33, 272, 274, 341-342)

2. Jediną instytucją w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy był Żłobek. Uchwałę w sprawie jego utworzenia Rada Gminy podjęła 5 grudnia 2013 r., określając że jednostkę tę tworzy się 31 grudnia 2013 r. Z dniem tym Żłobek wpisano do *Rejestru żłobków i klubów dziecięcych na terenie Gminy*.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 64-69)

Żłobek rozpoczął funkcjonowanie 1 września 2014 r. W Żłobku Gmina utworzyła 57 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, poprzez zrealizowanie w latach 2012-2014 zadania pn. *Dobudowa żłobka i całorocznego krytego placu zabaw do istniejącego budynku przedszkola w Radgoszczy wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu*, w ramach resortowego programu *MALUCH*.

Ofertę na wykonanie ww. zadania Gmina złożyła w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim 16 marca 2012 r., a następnie, 30 kwietnia 2012 r., ofertę zaktualizowaną. W ofercie tej zapisano, że:

- brak placówek opieki nad małymi dziećmi utrudnia powrót matek do pracy zawodowej, uniemożliwia podjęcie nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz utrudnia rolnikom pracę we własnych gospodarstwach rolnych,
- szacowane przez Gminę niezaspokojone zapotrzebowanie na liczbę miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech we wszystkich formach (żłobki, kluby dziecięce, opiekunowie dzienni) dotyczy 57 miejsc, co stanowi 21,6% liczby dzieci do lat trzech według stanu na 31 grudnia 2011 r. (264 dzieci),
- liczba zatrudnionego personelu będzie uzależniona od liczby dzieci zapisanych do Żłobka.

(dowód: akta kontroli str. 77a-88, 122-124, 340)

Liczba dzieci w wieku do lat 3 na terenie Gminy, według stanu na 31 grudnia roku: 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 oraz na 30 czerwca 2016 r. wynosiła, odpowiednio: 340, 342, 346, 329, 328 i 329. Liczba dzieci podana w ww. ofercie, wg stanu na 31 grudnia 2011 r. (264), nie odpowiadała stanowi faktycznemu, tj. była mniejsza o 76 dzieci.

¹⁰ Uchwała Rady Gminy nr IV/11/06 (dalej: *Strategia*).

Według oświadczenia osoby przygotowującej tę ofertę nie dokonano korekty danych, bo do czasu kontroli NIK nie zwrócono uwagi na błędne określenie liczby dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 325, 340)

Do czasu niniejszej kontroli liczba miejsc w Żłobku była wystarczająca w relacji do liczby chętnych. W latach 2014 (od września), 2015 i 2016 (do września) do Żłobka przyjęto, odpowiednio: 15, 47 i 58 dzieci. Dzieci te nie uczęszczały do Żłobka przez cały rok. Według stanu na 1 września 2014 r., 31 grudnia 2015 r. i 1 września 2016 r. liczba dzieci korzystających ze Żłobka wynosiła, odpowiednio: 11, 34 i 11.

(dowód: akta kontroli str. 297-300)

Wójt wyjaśnił, że utworzenie 57 miejsc opieki nad małymi dziećmi wynikało z rozeznania potrzeb, tj. informacji zbieranych przez nauczycieli przedszkola od rodziców oraz obserwacji zachodzących zmian w społeczeństwie, polegających na zapotrzebowaniu na takie miejsca opieki w związku z chęcią podejmowania aktywności zawodowej. Od momentu udostępnienia utworzonych miejsc opieki obserwuje się tendencję wzrostową liczby dzieci zapisanych do Żłobka.

(dowód: akta kontroli str. 352-353)

Na dzień rozpoczęcia funkcjonowania Żłobka zatrudniano w nim 7 osób, zaś na dzień kontroli NIK (24 sierpnia 2016 r.) 11 osób, w tym na stanowisku: dyrektora, starszego opiekuna oraz opiekuna (3 osoby), intendenta (1 osoba), pracowników kuchni (3 osoby), pracowników administracyjnych (2 osoby) oraz sprzątaczkę (1 osoba).

(dowód: akta kontroli str. 44, 45)

Według informacji dyrektora Żłobka liczba osób zatrudnionych w Żłobku zapewniała należytą realizację zadań statutowych.

(dowód: akta kontroli str. 298, 300)

3. Do 2014 r. na terenie Gminy brak było instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W okresie od stycznia 2013 r. do sierpnia 2016 r. na terenie Gminy:

- nie funkcjonował żaden klub dziecięcy oraz nie zatrudniano dziennych opiekunów i niań,
- nie prowadzono niepublicznych placówek świadczących usługi w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.

Według wyjaśnienia Wójta Urząd nie posiadał informacji odnośnie do liczby niań zatrudnionych do opieki nad dziećmi, wykonujących opiekę na podstawie umów o świadczenie usług zawartych z rodzicami.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 272, 274, 340)

4. Liczba bezrobotnych na terenie Gminy (oraz ich procentowy udział w liczbie mieszkańców) według stanu na: 31 grudnia 2013 r. wynosiła 620 osób (8,3%), 31 grudnia 2014 r. – 525 osób (7,0%), 31 grudnia 2015 r. – 475 osób (6,3%) oraz 30 czerwca 2016 r. – 405 osób (5,4%). Urząd nie posiadał danych w zakresie liczby powstałych nowych miejsc pracy na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 34-43)

5. W Gminie nie podejmowano działań w celu promocji opiekunów dziennych, w tym nie ogłaszano konkursu ofert w celu wyboru tych opiekunów¹¹, a także nie podejmowano działań w celu promowania *legalnych* niań¹². Wójt wyjaśnił, że:

- nie podejmowano działań w celu promocji opiekunów dziennych oraz nie ogłaszano konkursów, ponieważ utworzony Żłobek w pełni zaspakaja zapotrzebowanie na miejsca opieki nad dziećmi do lat 3,

¹¹ Dzienny opiekun (osoba fizyczna zatrudniona m.in. przez gminę na podstawie umowy o świadczenie usług), sprawuje opiekę nad dziećmi do 20 tygodnia życia – zgodnie z art. 36 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech (Dz. U. z 2016 r., poz. 157 – dalej: *ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*).

¹² Artykuł 50 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 stanowi, iż nianią jest osoba fizyczna sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanej dalej *umową uaktywniającą*. Niania sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia. Umowa uaktywniająca jest zawierana w formie pisemnej między nianią a rodzicami albo rodzicem samotnie wychowującym dziecko.

- nie podejmowano działań w celu promowania *legalnych* nian ponieważ priorytetem była promocja miejsc opieki nad dziećmi w Żłobku, zapewniającym kompleksową opiekę i edukację dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 272-275, 340)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak aktualnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy pomimo, że do jej opracowania zobowiązywał art. 16b ustawy o pomocy społecznej.
2. Nieopracowanie przez Gminę trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, co stanowiło naruszenie art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wyjaśniając przyczyny niewywiązania się z ww. obowiązków Wójt podał, że:

- Strategia jest w trakcie opracowywania i będzie przedłożona Radzie Gminy do uchwalenia w bieżącym roku.
- Program wspierania rodziny jest obecnie opracowywany. Pomoc dla dzieci i rodzin jest realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radgoszczy. Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mają przydzielonego asystenta rodziny. Ponadto rodziny borykające się z różnymi problemami mogą skorzystać z porad psychologa i prawnika. Z tego też powodu wstrzymano się dotychczas z opracowaniem ww. programu.

(dowód: akta kontroli str. 5-33, 272, 274)

Opracowanie i wdrożenie programu wspierania rodziny sprzyjałoby – zdaniem NIK – rozwiązywaniu występujących na terenie Gminy problemów społecznych, do których Rada Gminy zaliczyła m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i bezrobocie (za słabe strony uznano niewystarczające wywiązywanie się rodziców ze swoich zadań opiekuńczych i wychowawczych, słabą bazę lokalową oraz brak placówek opiekuńczo-wychowawczych – wsparcia dziennego).

(dowód: akta kontroli str. 5-33, 272, 274, 341-342)

Ocena częściowa

Zaplanowanie Żłobka z 57 miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w wystarczającym stopniu uwzględniało potrzeby rodziców i opiekunów tych dzieci. Za nieprawidłowe należy jednak uznać brak aktualnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy oraz nieopracowanie przez Gminę trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

2. Realizacja programu *MALUCH*

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2012-2016 (do 31 sierpnia) Wojewoda Małopolski zawarł z Gminą dwa porozumienia oraz trzy umowy na zadania związane z realizacją programu *MALUCH*, przyznając Gminie dotacje z budżetu państwa w łącznej wysokości 2 021 493 zł, z których przekazano 1 743 921 zł, a wykorzystano 1 712 780 zł.

(dowód: akta kontroli str. 301)

Na podstawie porozumień z 25 czerwca 2012 r. oraz z 6 listopada 2013 r. Wojewoda Małopolski przyznał Gminie dotacje z budżetu państwa w wysokości, odpowiednio, 324 590 zł i 1 309 685 zł (razem 1 634 275 zł), z przeznaczeniem na budowę Żłobka w ramach programu *MALUCH – edycja I*. Koszt zadania, planowany na 2 900 687 zł, wyniósł 2 518 560 zł, w tym dotacje z budżetu państwa – 1 362 010 zł (54,1%). Małopolski Urząd Wojewódzki¹³ przekazał Gminie dotacje w łącznej wysokości 1 393 151 zł. Na podstawie decyzji Wojewody Małopolskiego z 17 kwietnia 2015 r. oraz z 17 czerwca 2015 r. Gmina zwróciła (26 czerwca 2015 r.) część dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w roku budżetowym 2013, tj. 31 141 zł wraz z odsetkami w wysokości 1 900 zł (przypisanie do zwrotu tej kwoty wynikało ze stwierdzenia przez MUW niższego zaangażowania wkładu własnego Gminy od określonego porozumieniem). Efektem zakończonego zadania było utworzenie 57 miejsc opieki, koszt jednego miejsca wyniósł 44 185 zł.

(dowód: akta kontroli str. 71-75, 98-103, 106-114, 122-139, 301, 333-336)

¹³ Dalej: *MUW*.

Według ww. porozumień budowa Żłobka miała zakończyć się do 31 grudnia 2013 r. i na ten dzień ustalono udostępnienie dzieciom nowoutworzonych miejsc. Faktycznie miejsca te zostały udostępnione 1 września 2014 r., za zgodą Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹⁴, udzieloną na wniosek Wójta z 7 lipca 2014 r. W uzasadnieniu wniosku Wójt podał m.in., że w 2013 r. Gmina zmagala się z klęską żywiołową (powodzią), wskutek której poniosła straty w wysokości 395 000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 106-107, 141-147)

W latach 2014-2016 (do sierpnia) Wojewoda Małopolski przyznał Gminie dotacje z budżetu państwa na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Łączna wysokość dotacji przyznanych na podstawie trzech umów wyniosła 387 218 zł, z których do 31 sierpnia 2016 r. przekazano 350 770 zł. I tak:

1) Na 2014 r. Wojewoda Małopolski przyznał Gminie 27 431 zł dotacji na wydatki bieżące, na podstawie umowy zawartej 12 listopada 2014 r. poprzedzonej:

- a) Pismem MUW¹⁵, w którym Gminę poinformowano o ogłoszeniu otwartego konkursu *MALUCH – edycja 2014* oraz o możliwości złożenia oferty do 19 marca 2014 r.¹⁶. Ofertę tę Gmina złożyła terminowo, określając w niej koszty zadania na 444 263 zł – z udziałem dotacji z budżetu państwa w wys. 311 883 zł, planowanej do wykorzystania na wyposażenie placu zabaw i kuchni oraz na wynagrodzenia pracowników Żłobka.
- b) Pismem MUW¹⁷, w którym Gminę poinformowano, że:
 - po rozpatrzeniu oferty kwotę dotacji pomniejszono o 279 755 zł, bo wydatek inwestycyjny nie podlega dofinansowaniu;
 - w związku ze stwierdzeniem naruszenia przez Gminę terminu udostępnienia nowoutworzonych miejsc w Żłobku Wojewoda Małopolski zwrócił się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, a podpisanie umowy na realizację zadania uzależnił od stanowiska Ministra.
- c) Pismem MUW¹⁸, w którym Wójtą poinformowano, że Minister Pracy i Polityki Społecznej pozytywnie ustosunkował się do możliwości udziału Gminy w tegorocznej edycji programu *MALUCH*, a także zwrócono się o przesłanie zaktualizowanej oferty i kalkulacji kosztów ww. zadania.

W zaktualizowanej ofercie oraz w kalkulacji kosztów na 2014 r. Gmina określiła, że w Żłobku powstanie 57 miejsc, a koszty realizacji zadania wyniosą 40 320 zł, z tego 12 889 zł pochodzić będzie ze środków własnych Gminy (32,0%), a 27 431 zł – z budżetu państwa (68,0%). Środki przeznaczone miały być na wynagrodzenia pracowników Żłobka.

(dowód: akta kontroli str. 148-150, 165-184)

Rozliczając się z ww. zadania Gmina wykazała, że jego koszty wyniosły 40 700 zł, z tego 40 320 zł stanowiły koszty kwalifikowane pokryte środkami dotacji z budżetu państwa (27 431 zł) oraz środkami własnymi (12 889 zł). Koszty te w całości dotyczyły wynagrodzenia 4 pracowników Żłobka zatrudnionych na stanowiskach: dyrektora, starszego opiekuna (2 osoby) oraz sprzątaczk. Rozliczenie końcowe dotacji Gmina przesłała do MUW w terminie określonym umową. W 2014 r. wydatki Żłobka wyniosły ogółem 147 335 zł i w całości przeznaczone były na wydatki bieżące, w tym 64 431 zł na wynagrodzenia osobowe.

(dowód: akta kontroli str. 48-52, 60-61, 186-187, 301)

W 2014 r., w Żłobku było 57 miejsc i uczęszczało do niego 15 dzieci. Przy uwzględnieniu kosztów kwalifikowanych zadania¹⁹ koszt przypadający na 1 miejsce wyniósł 707 zł, natomiast przy uwzględnieniu wydatków bieżących Żłobka²⁰ – 2 584 zł.

(dowód: akta kontroli str. 48-51, 60-61, 187-188, 297-301)

¹⁴ Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z 22 lipca 2014 r. skierowanym do Wojewody Małopolskiego (przekazanym do wiadomości Wójta) poinformował, że pozytywnie rozpatrzył prośbę Wójta.

¹⁵ Pismo z 6 lutego 2014 r. wpłynęło do Urzędu 10 marca 2014 r.

¹⁶ Oferta dotyczyła Modułu 2, przeznaczona była dla gmin na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, utworzonych przez gminy do 31 grudnia 2013 r. z udziałem programu *MALUCH*.

¹⁷ Pismo z 23 kwietnia 2014 r.

¹⁸ Pismo z 1 października 2014 r.

¹⁹ 40 320 zł.

²⁰ 147 335 zł.

2) Na 2015 r. Wojewoda Małopolski przyznał Gminie 222 987 zł dotacji na wydatki bieżące, na podstawie umowy zawartej 1 czerwca 2015 r. poprzedzonej:

- a) Pismem MUW²¹, w którym Gminę poinformowano o ogłoszeniu konkursu *MALUCH – edycja 2015*.
- b) Złożeniem przez Gminę w MUW oferty w ww. konkursie (moduł 2)²², w której Gmina określiła, że koszty realizacji zadania wyniosą 342 000 zł, z tego 68 400 zł pochodzić będzie ze środków własnych Gminy (20,0%), a 273 600 zł – z budżetu państwa (80,0%). 11 maja 2015 r. Gmina przesłała do MUW zaktualizowaną ofertę²³ (w związku z pismem MUW informującym o decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2015), określając w niej koszty zadania na 278 734 zł, z tego 55 747 zł miało pochodzić ze środków własnych Gminy (20,0%), a 222 987 zł – z budżetu państwa (80,0%).

(dowód: akta kontroli str. 209-227)

Koszty ww. zadania rozliczone przez Gminę z Wojewodą Małopolskim, zamknęły się kwotą 303 968 zł. W 73,4% zostały one pokryte dotacją z budżetu państwa (222 987 zł), a w 26,6% środkami własnymi Gminy (80 981 zł). Dotacja z budżetu państwa została przeznaczona na wynagrodzenia pracowników Żłobka (192 728 zł) oraz na zakup energii elektrycznej (30 259 zł). Rozliczenie końcowe dotacji Gmina przesłała do MUW w terminie określonym umową. W 2015 r. wydatki Żłobka wyniosły ogółem 517 132 zł, w tym 510 389 zł stanowiły wydatki bieżące.

(dowód: akta kontroli str. 53-59, 62-63, 221-229, 301)

W 2015 r., w Żłobku było 57 miejsc i uczęszczało do niego 47 dzieci. Uwzględniając koszty zadania²⁴ koszt przypadający na 1 miejsce wyniósł 5 333 zł, a uwzględniając wydatki bieżące Żłobka²⁵ – 8 954 zł.

(dowód: akta kontroli str. 53-59, 62-63, 228-229, 297-301)

3) Na 2016 r. Wojewoda Małopolski przyznał Gminie 136 800 zł dotacji na wydatki bieżące, na podstawie umowy zawartej 20 kwietnia 2016 r. poprzedzonej:

- a) Pismem MUW²⁶, w którym Gminę poinformowano o ogłoszeniu konkursu *MALUCH – edycja 2016*.
- b) Złożeniem przez Gminę w MUW oferty w ww. konkursie (moduł 2)²⁷, w której Gmina określiła, że koszty realizacji zadania wyniosą 342 000 zł, z tego 68 400 zł pochodzić będzie ze środków własnych Gminy (20,0%), a 273 600 zł – z budżetu państwa (80,0%). 14 marca 2016 r. Gmina przesłała do MUW zaktualizowaną ofertę²⁸ (w związku z pismem MUW z 7 marca 2016 r.), określając w niej koszty zadania na 171 000 zł, z tego 34 200 zł miało pochodzić ze środków własnych Gminy (20,0%), a 136 800 zł – z budżetu państwa (80,0%).

Według ww. umowy koszty realizacji zadania mają wynieść 171 000 zł, a rozliczenie końcowe dotacji ma nastąpić do 23 stycznia 2017 r. Do 31 sierpnia 2016 r. wydatki Żłobka wyniosły ogółem 377 425 zł (w całości przeznaczono je na realizację zadań bieżących).

(dowód: akta kontroli str. 231-268)

W 2016 r. (do 31 sierpnia), w Żłobku było 57 miejsc i uczęszczało do niego 58 dzieci. Uwzględniając wydatki bieżące Żłobka, poniesione do 31 sierpnia 2016 r.²⁹, koszt przypadający na 1 miejsce wyniósł 6 621 zł.

(dowód: akta kontroli str. 262-268, 297-302)

2. Według oferty konkursowej *MALUCH* dotyczącej zadania polegającego na budowie Żłobka oraz umów o przyznanie dotacji³⁰, celem programu miało być utworzenie 57 miejsc

²¹ Pismo z 17 lutego 2015 r.

²² 25 lutego 2015 r.

²³ Aktualizacja oferty w związku z pismem MUW z 5 maja 2015 r., którym Gminę poinformowano o decyzji Ministra Finansów z 30 kwietnia 2015 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2015.

²⁴ 303 968 zł.

²⁵ 510 389 zł.

²⁶ Pismo z 18 grudnia 2015 r.

²⁷ 11 stycznia 2016 r.

²⁸ Pismem tym MUW zwrócił się z prośbą o aktualizację oferty w związku z wynikami konkursu oraz z przygotowaniem umów w ramach modułu 2 programu *MALUCH*.

²⁹ 377 425 zł.

opieki nad małymi dziećmi, aby ułatwić ich matkom powrót do pracy zawodowej, umożliwić podjęcie nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz ułatwić rolnikom pracę we własnych gospodarstwach.

(dowód: akta kontroli str. 78-93)

Do czasu kontroli NIK nie wszystkie miejsca opieki w Żłobku były wykorzystane. Według informacji dyrektora Żłobka:

- w 2014 r. do Żłobka uczęszczało 15 dzieci, wg stanu na 1 września i na koniec roku, odpowiednio: 11 i 15 dzieci (wszystkie te dzieci uczęszczały do Żłobka w 2015 r., a sześcioro z nich – w 2016 r.);
- w 2015 r. do Żłobka uczęszczało 45 dzieci, wg stanu na początek roku, 30 czerwca, 1 września i koniec roku, odpowiednio: 15, 22, 24 i 34 dzieci;
- w 2016 r. (do 31 sierpnia) do Żłobka uczęszczało 58 dzieci (sześcioro z nich od 2014 r. oraz 26 – także w 2015 r.), wg stanu na początek roku, 30 czerwca, 1 września, odpowiednio: 33, 39 i 11.

(dowód: akta kontroli str. 297-300)

Dyrektor Żłobka wyjaśniła, że nie są jej znane przyczyny niepełnego wykorzystania liczby miejsc w Żłobku, jednak z każdym rokiem liczba zapisanych dzieci do Żłobka wzrastała m.in. dzięki działaniom promocyjno-informacyjnym prowadzonym w celu rozpropagowania form opieki nad dziećmi utworzonych przez Gminę w wyniku programu *MALUCH*. Działania te polegały na:

- zamieszczeniu na stronie internetowej Urzędu ogłoszenia o naborze do Żłobka, który zostanie uruchomiony od 1 września 2014 r.;
- zamieszczeniu w kwartalnikach informacyjno-promocyjnych (*Głos Powiśla Dąbrowskiego*), miesięczniku (*Echo Radgoszczy*), prasie lokalnej (*Przegląd Regionalny* oraz *Kurier Tarnowski*), a także na multimedialnym portalu ziemi tarnowskiej *regiontarnowski*, artykułów informacyjnych o wybudowaniu i otwarciu Żłobka;
- wywieszeniu plakatów informacyjnych na tablicy informacyjnej Urzędu i w siedzibie Żłobka;
- zamieszczeniu w ulotkach informacji o funkcjonowaniu Żłobka, z określeniem co oferuje, co posiada oraz o cenie opieki (90 zł miesięczna opłata stała + 4,50 zł dziennie wyżywienie).

(dowód: akta kontroli str. 276-300)

Statut Żłobka zobowiązywał dyrektora tej instytucji do określenia szczegółowych zasad rekrutacji dzieci do Żłobka. Zasady te nie zostały określone³¹. Dyrektor Żłobka wyjaśniła, że z uwagi na wystarczającą liczbę miejsc w Żłobku dla wszystkich chętnych dzieci nie było konieczności przyjmowania przedmiotowych zasad rekrutacji.

(dowód: akta kontroli str. 64-69, 298, 300)

Realizując program *MALUCH* za cel postawiono ułatwienie matkom powrót do pracy zawodowej, umożliwienie podjęcia nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz ułatwienie rolnikom pracę we własnych gospodarstwach. Wyznaczając ten cel nie określono mierników jego realizacji, a w Urzędzie brak było dokumentów wskazujących na monitorowanie wpływu udziału w programie *MALUCH* na aktywizację zawodową rodziców. W Urzędzie nie dokonywano badań ewaluacyjnych mających na celu ustalenie w jakim stopniu wdrożenie ww. programu wpłynęło na aktywizację zawodową rodziców.

(dowód: akta kontroli str. 78-93, 299-300, 307, 309)

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³² do obowiązków wójta oraz kierownika jednostki należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej³³. 8 lutego 2011 r. Wójt wydał

³⁰ Przeznaczonych na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad małymi dziećmi utworzonych przez Gminę z udziałem programu *MALUCH*.

³¹ Statut Żłobka jest załącznikiem do uchwały Rady Gminy nr XXXVI/216/13 z 5 grudnia 2013 r. w sprawie utworzenia gminnej jednostki budżetowej o nazwie Żłobek Publiczny w Radgoszczy. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy.

³² Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. – dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

³³ Na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów wydał 16 grudnia 2009 r. komunikat Nr 23 w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, obejmujących m.in. ogólne zasady określania celów i zadań.

zarządzenie w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie, określając m.in., że:

- kontrola zarządcza stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań,
 - Wójt i kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy ponoszą odpowiedzialność za zespół procesów, których celem jest nadzorowanie i kontrolowanie operacji w kierowanych przez nich jednostkach w sposób gwarantujący m.in., że zasoby są zużywane oszczędnie i w sposób przynoszący pożytek, a jakości usług nadano odpowiednią rangę, plany jednostek, programy, zamierzenia i cele są osiąganе.
- (dowód: akta kontroli str. 270-271)

Wójt wyjaśnił:

- Cel projektu został określony jako mierzalny tj. *Celem inwestycji było utworzenie 57 miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech*. Podczas sporządzania dokumentacji aplikacyjnej nie określono mierników realizacji celu odnoszących się do aktywizacji zawodowej rodziców i opiekunów dzieci, ponieważ regulamin konkursu oraz jego załączniki nie wymagały na etapie sporządzania wniosku określenia takich mierników. Niemniej jednak we wniosku zaznaczono, że utworzony żłobek ułatwi rodzicom podjęcie aktywności zawodowej, powrót do pracy oraz ułatwi rolnikom pracę w gospodarstwie.
- Zagadnieniem aktywizacji zawodowej rodziców, po utworzeniu Żłobka, zajmuje się dyrektor tej jednostki, który we wniosku o przyjęcie dziecka do Żłobka zbiera informacje od rodziców i opiekunów prawnych na temat ich zatrudnienia. Również na spotkaniach z rodzicami dyrektor Żłobka prowadzi rozmowy na temat podejmowania przez nich aktywności zawodowej, a następnie ustnie przedkłada Wójtowi informacje w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 307, 309)

Według informacji dyrektora Żłobka, w latach 2014-2016 liczba rodzin, których dzieci uczęszczały do Żłobka, wyniosła, odpowiednio: 15, 45 i 49. Obydwoje rodzice posiadali pracę w przypadku, odpowiednio: 9, 26 i 29 rodzin. Na dzień kontroli Gmina nie posiadała rozeznania o wpływie realizacji programu *MALUCH* na zwiększenie aktywności zawodowej 47 rodziców/opiekunów.

(dowód: akta kontroli str. 297-300, 344-351)

Z informacji PUP w sprawie aktywności zawodowej 47 rodziców/opiekunów³⁴ dzieci korzystających z opieki w Żłobku, o których Gmina nie posiadała wiedzy czy pracowali, wynika, że na 1 września 2016 r.:

- 9 osób nie figurowało w ewidencji PUP;
- 5 osób zarejestrowanych było jako bezrobotni bez prawa do zasiłku, w tym 1 podejmowała pracę okresowo;
- 13 osób wyłączono z ewidencji bezrobotnych w związku z zatrudnieniem, w tym 1 osobę wyłączono w związku z zatrudnieniem w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zaś 4 osoby wyłączono w związku z podjęciem pracy w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia (poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne) – przez okres 12 miesięcy;
- 4 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych na własny wniosek;
- 9 osób wyłączono z ewidencji bezrobotnych w związku z niezgłoszeniem się w PUP w wyznaczonym terminie (wyłączenie 7 osób nastąpiło przed rokiem 2014, a pozostałe 2 osoby podejmowały okresowo zatrudnienie);
- 3 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych w związku z brakiem gotowości do podjęcia pracy lub odmową przyjęcia propozycji pracy;
- 2 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych (przed 2014 r.) w związku z przyznaniem jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;

³⁴ W latach 2014-2016 (do września).

- 1 osobę wyłączone z ewidencji bezrobotnych w związku z przyznaniem, w 2012 r., renty rodzinnej przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia;
- 1 osobę wyłączone z ewidencji bezrobotnych na wniosek tej osoby.

(dowód: akta kontroli str. 326-332)

Według umów zawieranych przez Wojewodę z Gminą dotacja była przeznaczona na dofinansowanie zadania własnego beneficjenta dotacji.

Z informacji dyrektora Żłobka wynika, że w latach 2014-2016 (do września) do Żłobka przyjmowano dzieci także spoza terenu Gminy w liczbie, odpowiednio: 5, 18 i 22.

Wydatki bieżące Żłobka w tych latach (w tym środki własne Gminy) wynosiły, odpowiednio: 147 335 zł (119 904 zł), 510 389 zł (287 402 zł) i 377 425 zł (277 073 zł), zaś dochody budżetowe Żłobka były znacznie niższe i wynosiły, odpowiednio: 12 962 zł, 43 716 zł i 38 674 zł.

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 167, 221, 262, 297-305)

Wójt wyjaśnił, że zapewnienie opieki dzieciom spoza terenu Gminy nie było przedmiotem porozumienia w celu partycypowania w kosztach, ponieważ Żłobek był (do 30 sierpnia 2016 r.) jedynym publicznym żłobkiem w powiecie dąbrowskim. Rodzice z gmin sąsiednich przywożą swoje dzieci do tej placówki, gdyż nie mają miejsc opieki nad małymi dziećmi na terenie swoich gmin. Ponadto część tych rodziców pracuje na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 308, 310)

Sprawozdania przedkładane przez Gminę do MUW z realizacji programu *MALUCH* były zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy i uwzględniały: formę opieki, liczbę miejsc oraz rozliczenie wydatków (za 2014 r.) i rozliczenie dotacji (za 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 186-188, 228-229)

Gmina przedkładała także do MUW sprawozdania z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wymagane na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z dnia 5 sierpnia 2011 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3³⁵.

W sprawozdaniach za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2013 r. oraz od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. Gmina wykazała, że na jej terenie funkcjonuje jedna instytucja opieki nad dziećmi do lat trzech z liczbą miejsc 57, pomimo że Żłobek rozpoczął działalność 1 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 311-322)

W projekcie uchwały Rady Gminy nr XXXVI/216/13 (a następnie w uchwale podjętej 5 grudnia 2013 r.) w sprawie utworzenia gminnej jednostki budżetowej o nazwie *Żłobek Publiczny w Radgoszczy* określono, że jednostkę tę tworzy się 31 grudnia 2013 r.

Z dniem 31 grudnia 2013 r. Gmina wpisała Żłobek do *Rejestru żłobków i klubów dziecięcych na terenie Gminy*.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 64)

Wójt wyjaśnił, że jakkolwiek 31 grudnia 2013 r. Żłobek nie funkcjonował, to jednak już istniał, dlatego też podjęto uchwałę w sprawie utworzenia gminnej jednostki budżetowej o nazwie *Żłobek Publiczny w Radgoszczy* oraz wpisano Żłobek do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Wójta, a w sprawozdaniach wykazywano jego istnienie. 31 grudnia 2013 r. Gmina zakończyła zadanie pn. *Dobudowa żłobka i całorocznego krytego placu zabaw do istniejącego budynku przedszkola w Radgoszczy wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu – etap II* i wówczas zakończyły się wszystkie roboty budowlane oraz kompleksowe wyposażenie budynku Żłobka. Z uwagi na to, że Żłobek nie funkcjonował wykazano w ww. sprawozdaniach cyfrę 0 m.in. w zakresie danych o liczbie dzieci, personelu, opłat. Konieczność przesunięcia terminu uruchomienia Żłobka wynikała m.in. z braku zapewnienia bloku żywieniowego, który miał być wspólny dla żłobka i przedszkola, gdzie nadal trwały jeszcze prace budowlane. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej nie wyraził zgody na uruchomienie żłobka 31 grudnia 2013 r. Powodem opóźnienia były również zdarzenia losowe jakie dotknęły Gminę w latach 2012-2014 opisane we wniosku z 7 lipca 2014 r. do

³⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 173, poz. 1035.

Ministra Pracy i Polityki Społecznej o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmiany terminu zrealizowania zadania.

(dowód: akta kontroli str. 308-310)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej stwierdził w piśmie do Wójta z 10 grudnia 2013 r., że inwestycja polegająca na dobudowie żłobka do istniejącego przedszkola w Radgoszczy nie została w całości zrealizowana zgodnie z opracowaną i uzgodnioną dokumentacją projektową oraz obowiązującymi przepisami (np. w składzie układu funkcjonalnego Żłobka brak zapewnienia bloku żywienia, na grzejnikach centralnego ogrzewania brak osłon ochraniających przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, puszki z przewodami elektrycznymi nie są zabezpieczone, a włączniki i wyłączniki światła nie są zainstalowane na stałe). Decyzją z 14 sierpnia 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej udzielił pozwolenia na użytkowanie budynku Żłobka.

(dowód: akta kontroli str. 323-324, 337-339)

3. W ofercie konkursowej *MALUCH* na utworzenie oraz zapewnienie funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz w porozumieniu z 6 listopada 2013 r. – zawartym przez Wojewodę Małopolskiego z Gminą – określono zakładane rezultaty realizacji zadania, z tym, że właścicielem majątku powstałego w wyniku realizacji zadania miała być Gmina, która miała zapewnić trwałość przedsięwzięcia, tj. funkcjonowanie objętych dofinansowaniem miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 przez okres nie krótszy niż 5 lat od końca roku, w którym te miejsca zostaną udostępnione dzieciom.

W umowie o przekazanie dotacji na 2016 r. określono okres funkcjonowania miejsc dofinansowanych z programu *MALUCH*, poprzez zapis: *Beneficjent dotacji zobowiązuje się do zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi dofinansowanych z udziałem środków z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech „MALUCH – edycja 2016”, poprzez minimalny okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.*

(dowód: akta kontroli str. 87, 106-109, 262-265)

W ww. dokumentach nie określono, w jaki sposób finansowane będą miejsca opieki nad dziećmi, utworzone w ramach programu *MALUCH*, w przypadku nieotrzymania w kolejnych latach dofinansowania. Wójt wyjaśnił, że w przypadku nieotrzymania w kolejnych latach dofinansowania ze środków z budżetu państwa na funkcjonowanie utworzonych miejsc opieki nad małymi dziećmi, Gmina zapewni trwałość przedsięwzięcia z własnego budżetu. W takim przypadku rozważane będzie również podniesienie opłaty stałej ponoszonej przez rodziców.

(dowód: akta kontroli str. 308-309)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Gmina nie określiła mechanizmów kontrolnych w ramach procesu realizacji programu *MALUCH*, w tym mierników wykonania celu odnoszącego się do aktywizacji zawodowej rodziców dzieci korzystających ze Żłobka. Gmina nie posiadała także żadnej wiedzy w zakresie aktywizacji zawodowej 47 rodziców dzieci uczęszczających do Żłobka, pomimo, że głównym celem jego utworzenia było ułatwienie rodzicom podjęcia aktywności zawodowej, powrót do pracy oraz ułatwienie rolnikom pracy w gospodarstwie.

Wyjaśnienia Wójta, że nie określono mierników realizacji celu odnoszących się do aktywizacji zawodowej rodziców i opiekunów dzieci, bo regulamin konkursu oraz jego załączniki nie wymagały tego na etapie sporządzania wniosku, nie mogą – zdaniem NIK – usprawiedliwiać braku należytej realizacji kontroli zarządczej, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań. Do braku wiedzy w zakresie aktywizacji zawodowej 47 rodziców/opiekunów przyczyniło się niewątpliwie nieokreślenie wyznaczników do oceny założonego celu. Dopiero informacja PUP – uzyskana przez NIK w czasie kontroli – dała możliwość pozytywnej oceny oddziaływania programu *MALUCH* na aktywizację zawodową tych rodziców, gdyż tylko pięćoro z nich było, wg stanu na 1 września 2016 r., zarejestrowanych jako bezrobotni.

(dowód: akta kontroli str. 270-271, 297-300, 307, 309, 326-332)

Dzięki wybudowaniu przez Gminę Żłobka w ramach realizacji programu *MALUCH* zapewniono wszystkim chętnym rodzicom i opiekunom opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, przyczyniając się do zwiększenia ich aktywności zawodowej. Gmina osiągnęła cel zakładany przed utworzeniem miejsc opieki nad małymi dziećmi, tj. ułatwienie matkom powrotu do pracy zawodowej, umożliwienie podjęcia nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz ułatwienie rolnikom pracy we własnych gospodarstwach.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁶, wnosi o:

1. Rozważenie uwzględnienia w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, lub w innym dokumencie strategicznym, działań na rzecz opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech oraz wspierania aktywności zawodowej rodziców i opiekunów tych dzieci.
2. Określenie mechanizmów kontrolnych realizacji zadań związanych z opieką nad dziećmi do lat trzech – w tym mierników wykonania celu odnoszącego się do aktywizacji zawodowej rodziców dzieci korzystających ze Żłobka – z uwzględnieniem obowiązujących standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.
3. Opracowanie i wdrożenie programu wspierania rodziny.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 20 października 2016 r.

Kontroler

Antoni Radzięta
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

³⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677 – dalej: *ustawa o NIK*.